

ג ל י ר ב ר ת ל ע י ר נ ה ר י ש ת ה ש ב ר ע
 ערוכית ביד נחמה ליבוביץ
 חנה האחת עשרה
 יו"ל ע"י מוסד תורה והשכלה למבוגרים ולנער
 הסתדרות נתי מרחי באמריקה
 מחזורה מיוחדת במביל ההסתדרות הציונית העולמית
 פתחלקה לחנוך ולחברות חורגות כנולח

יתר (חשי"ב)

כ" ט"ו - כ"ה

למסוקים אלה הסוף גליון יתרה תשי"ד וצרף דבריו לגליון

א. י"ח ויעמוד העם מרחוק

אברהם אל: ואמנם את סאמר התורה "דעמוד העם מרחוק ומטה בוש אל הערש
 אסר עם האלוקים לא בא להושיע מצד החניות, אלא להגיד טבוח טבסו ממטה
 לבתי סמוע את קול ה', נחרקו מהמעלה שהיו בה ונסארו בהסגחם מרחוק,
 בהיות סקודם לבן היו אלוהים קרובים אליהם; ומטה שהיה מרחק ממקום הכבוד,
 כי היה בקרב העם, נחקר אל מקום הכבוד והם נחרקו ממנו... כי סני
 שנחרקו ישראל ממעלהם ועמדו והתמודדו באורו ריחוק באמנם "ואל ידבר עמנו
 אלוהים" ובקשו משה "דבר אתה עמנו ונשמעה", ר"ל: נשמע ונעשה ככל אשר
 יצוה ה' אותך, הוצרך משה רבנו לעלות אל החר לקבל התורה והמצוות.

1. כמה סוטה אברהם אל כאן משמעות המסוקים?

2. מה מביעו לפרש בדרך נו?

3. מה הרעיון המסומל בדבריו?

4. היכן מצינו בפרשיות הבאות ראייה לדבריו "על סנת'הקן" ישראל מהמעלה
 שהיו בה?

ב. סאלות ודיוקים ברש"י

1. ט"ו ד"ה וכל העם רגלים

מפרשי רש"י מקשים: וחלא כבר דרשין דה מן
 המקרא י"ט "וא רש"י ד"ה לעלני כל העם וט
 ראה רש"י לחזור עליו כאן?
 נסה לגשב קושיהם.

(להבנת הרעיון המסומל כאן: גור-אריה: י"ט
 החורה היא רפואה לכל גוסס (5' חשי"ב) (שלי ד)
 "ולכל בשר מרמא", וטעם הדבר הוא ידוע ב
 המתדבק בחורה מתדבק במדרגה אשר אין עם
 חסרון, רק שלמות).

מה קשה לו?

מה ראה רש"י לחרט את המלה שלא כמשמעותה
 הרגילה, כגון בטמות ט"ו כ"ה ד"ה וטם נסחור?

מה קשה לו?

(א) כיצד הוא מפרט מלה "אתי" במירר הקודם
 ד"ה לא העטו אתי וכיצד הוא מפרט כאן?

א(ב) מה טעם טאם הם זחב אינם ע"ז ואם יעטם
 כסף מעלה עליו כאלו עטאו לאלוהות?

2. ט"ו ד"ה את הקולות

3. י"ז "לבעבור נסוח"
 "נסוח"

4. "לא העטו אתי"

6. "אלהי כסף"

י"ט... אתם ראייתם כי מן חסמים דברתי עמכם
 כי לא העטון אתי אלהי כסף ואלהי זחב לא העטון לכם

ר' יוסף אלברן: ספר העקרים מאמר ג' י"ח:

... דבר טהמיה, למח חזר להזהיר על עבודה זרה מיד אחרי עשרה חזירות,
 וחלא כבר הזכיר עליה בדבור "לא יהיה לך אלהים אחרים... לא תעשה לך
 פסל - ? אבל מירוס הענין כך הוא: חזר לבאר להם, שהדעת הנפסד החווא
 שהיו חושבים הפילוסופים טחסי לחיותו מרומם במעלה ו"יסב בטמים", שהוא
 בתחילת חרוממות והמעלה מסיצטרף עם הדברים קגופיים, שהוא בלתי מסגיה
 במין האדם לחיותו פחות ונכוח בעיניו ונמאס, בלתי ראוי למעלה גדולה
 גואת. או שהיו חושבים שצריך איהו אמצעי בינינו ובינו, סוף היה טעות
 ישראל במעשה העגל, לכך אמר "אתם ראייתם כי מן חסמים דברתי עמכם",
 כלומר: כבר ראייתם כי עם חיותי מרומם בטמים, הסמלתי מעלתי ולא מנעתי
 עצמי מדבר עמכם, עם חיותכם כולכם זולת משה בלתי מוכנים למעלה גדולה
 כזו, ויהיה זה לכם לאור, טאף אם יהיה מין האדם פחות ונכוח ובלתי ראוי
 טאטגיה בו, אני מסגיה בו אף אם הוא בלתי ראוי לכך. ואם כן, "לא העטון
 אתי אלהי כסף ואלהי זחב" כדי שהעטום אמצעי ביני וביניכם, ותורידו על
 ידם חרומגיהת, כי בדבר קל מזה חוטג השמימי, וזהו: "מנכה אדמה העשה לי"

כי (יטע"ה נ"ו) יקרום וקדוש אטכון ואת דכא וספל רדח", או בדבר יומר
 על מום, שהוא החמלה וזהו סאמר: "בכל מקום אשר אזכיר את שמי אבוא אליך
 וברכשין" כלומר: אשמיע ברכתי עליך. ובהו נחבסלו הדעות ההן, שהיו סבה
 לשקוה אחר עבודת אלילים, שהיו מתפשטות בזמן ההוא.

מאמרו: פירוש על ס' שמות:

לפני י"ט י"ב והגבלת את העם:

ההגבלות האלוהית שעליה מדובר כאן אין פירושה סטטוס הגבולות שבין-עולם
 האלוהות ובין עולם האנושות. אדרבא הכתוב מדגיש וחוזר ומדגיש שאין
 לסטטס גבול זה בשום אופן: "והגבלת את העם". זה אחד החדושים קדושה
 המורה לגבי הסקפותיהם של עמי המזרח הקדמון. הם היו חושבים את איהני
 הטבע לאלים, וכסם שיק יחס יסיר בין אדם ובין הטבע שמסביב לו, כך אפשר
 לתאר יחס יסיר בין אדם ובין האלים... תפיסת החזרה מתרוממת של סטה אחר:
 האלוהות אינה קשורה בטבע, אלא עומדת ממעל לטבע ומחוצה לו, וכל הדברים
 שבטבע, אמילו איהני הטבע החקיימים ביותר, אינם אלא בריאות שנבראו במאמרו.
 "...והגבלת את העם" - חגד להם, שאי אפשר למרוץ את הגבול שבינם ובין...

לפסוקינו כ' פ"ט - כ': "אתם ראיתם כי מן השמים" - לא פנים אל פנים,
 אלא מראש-ההר המגיע על לב השמים, מתוך התחום האלוהי הנבדל מן התחום
 האנושי "דברתי עמכם" וכל חמונה לא ראיתם, וולתי קול... מכיון שמרוק
 דברתי עמכם, ולא ראיתם כל חמונה, עליכם ללמוד, שמן הראוי הוא: "לא
 תעטון אתי אלהי כסף...". אין פסוק זה מיותר אחר האסור שבטרת הדברות,
 שם נקבע העקרון הכללי, שאין לעשות שום חמונה, וכאן באים פרטים: אמילו
 כדי לכבד את אלוהי ישראל ("אתי") ואמילו מן המתכות היקרות, שאומות
 העולם מכבדות בהן את אלוהיהם, אף ההידור הנשגב ביותר לא יוכל לסמס סמל
 גאות לאל הסוסי מן העין.

1. מה תטאלה העומדת בפני סניהם, סאותה באו ליסב?
2. מה ההבדל בין חסובות-יחם?
3. מה היתה "טעות ישראל" בחסאם בחסא העגל לדעת ר' אלבו?
4. קאסוטו רואה במצות "והגבלת את העם" וכלאו של "לא תעטו אתי..."
 סנמה אחת, מה?

הטאלות המסומנות x קשות והמסומנות xx קשות ביותר.

חשובות יש לשלוח לנחמט ליבוביץ, המחדרות הציונית העולמית ירושלים,
 ממלמט למנוז ולחברות תורניים ת.ד. 92.